

Výskyt mandelinky *Gonioctena (Spartophila) olivacea* (Forster, 1771) (Coleoptera: Chrysomelidae) v České republice a na Slovensku

Jiří Stanovský¹⁾ & Miroslav Zúber²⁾

¹⁾ Na Výspě 18, CZ-700 30 Ostrava-Výškovice; e-mail: Stanovsky.J@seznam.cz

²⁾ Bezděžská 45, Bradlec, CZ-293 06 Kosmonosy; e-mail: miroslav.zuber@seznam.cz

STANOVSKÝ J. & ZÚBER M. 2017: Výskyt mandelinky *Gonioctena (Spartophila) olivacea* (Forster, 1771) (Coleoptera: Chrysomelidae) v České republice a na Slovensku (The occurrence of the leaf-beetle *Gonioctena (Spartophila) olivacea* (Forster, 1771) (Coleoptera: Chrysomelidae) in the Czech Republic and Slovakia). – Západočeské entomologické listy, 8: 34–39. Online: <http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html>, 10-6-2017.

Abstract. All available data on the occurrence of *Gonioctena (Spartophila) olivacea* (Forster, 1771) in the Czech Republic and Slovakia are summarized. The species has been known from lower altitudes nearly over the whole territory of the Czech Republic but frequently recorded only in western Bohemia and north-eastern Moravia. The historical records from Slovakia have not been confirmed and the species is recently unknown there.

Keywords: Coleoptera, Chrysomelidae, Czech Republic, Slovakia, faunistics

ÚVOD

Mandelinka *Gonioctena (Spartophila) olivacea* (Forster, 1771) (Obr. 1) se vyskytuje ve většině evropských zemí (kromě Skandinávie) a zasahuje rovněž do severní Afriky (Maroko) (WARCHALOWSKI 1994, KIPPENBERG 2010). Na východě jsou známy izolované lokality v okolí Žitomiru a Charkova (WARCHALOWSKI 1994). Na území bývalého Československa je *G. olivacea* rozšířena v Čechách, na Moravě i na Slovensku (STREJČEK 1993). Výskyt v České republice je velmi nerovnoměrný, častější nálezy jsou známy především ze západních, středních a severních Čech, na severní Moravě a ve Slezsku. Na Slovensku je druh velmi vzácný, známý jen z historických literárních údajů (viz dále).

Jako živné rostliny této mandelinky jsou uváděny janovec metlatý (*Cytisus scoparius*) a kručinka barvířská (*Genista tinctoria*) (LETZNER 1871, FLEISCHER 1927–1930, ROUBAL 1946, WARCHALOWSKI 1994).

V předkládané práci prezentujeme dosud nepublikované nálezy a souhrn literárních údajů z České republiky a Slovenska.

METODIKA

Vyhodnocení výskytu mandelinky *Gonioctena olivacea* v České republice a na Slovensku je založeno na vlastních nálezech autorů, údajích ze soukromých

a muzejních sbírek a excerpované literatury. Pokud není uvedeno jinak, byl materiál determinován nebo revidován autory. V případě soukromých sbírek uvádíme sběratele a determinátora jen tehdy, když není shodný s vlastníkem sbírky. V případě citace literárních zdrojů jsou údaje uvedeny ve zkrácené formě: lokalita, rok nálezu (pokud je dostupný), zdroj.

Pro upřesnění konkrétních lokalit jsou doplněna čísla faunistických mapových polí dle PRUNERA & MÍKY (1996). Údaje jsou řazeny podle stoupajícího čísla faunistického mapového pole. V rámci faunistického pole jsou na úvod zmíněny literární údaje a potom nepublikovaná data. Každou ze zemí uvozují obecné literární údaje bez konkrétních lokalit.

Excerpovány byly následující sbírky:

JJ – coll. Jiří Januš, Kladno

JP – coll. Jiří Plecháč, Pecka

JPE – coll. Jan Pelikán, Hradec Králové

JS – coll. Jiří Stanovský, Ostrava

LE – coll. Ladislav Ernest, Nymburk

MCH – Muzeum Chodska, Domažlice

MML – Městské muzeum Mariánské Lázně

MOL – Vlastivědné muzeum v Olomouci

MO – coll. Michal Ouda, Plasy

MZ – coll. Miroslav Zúber, Bradlec

MZB – Moravské zemské muzeum, Brno

NMP – Národní muzeum, Praha

OM – Ostravské muzeum, Ostrava

PC – coll. Petr Čížek, Žamberk
 PS – coll. Petr Svadbík, Děčín
 RF – coll. Roman Farion, Vlašim
 SML – Severočeské muzeum v Liberci
 SMO – Slezské zemské muzeum, Opava
 SU – coll. Stanislav Urban, Příbram
 VB – coll. Václav Benedikt, Plzeň
 VD – coll. Václav Dongres, Plzeň
 VMHK – Muzeum východních Čech v Hradci Králové
 VT – coll. Václav Týr, Žihle
 ZMP – Západočeské muzeum v Plzni
 ZŠ – coll. Zbyněk Šeda, Kosmonosy

Další použité zkratky: coll. – sbírka, det. – determinoval (určil), env. – okolí, ex. – exemplář, lgt. – sbíral, PR – přírodní rezervace, pr. – blízko.

VÝSLEDKY

Přehled nálezů mandelinky *Gonioctena olivacea* v České republice a na Slovensku

ČESKÁ REPUBLIKA

FLEISCHER (1927–1930): „všude na janovci“.

Čechy

LOKAJ (1869): „um Prag“ [= u Prahy]; „Böhm. Schweiz“ [= Českosaské Švýcarsko] (jako *Gonioctena litura* Fab.).

4952: Rožany u Šluknova, lom, 17.VIII.2003, 1 ex., Blažej L. lgt., PS.

5363: Vižnov, VIII.1982, 1 ex., Pokorný P. lgt., VT.

5449: Řežní Újezd, Bindr lgt., datum neuvedeno (ROUBAL 1948).

5464: Stárkov, 16.VIII.1987, 1 ex., Kopecký M. lgt., RF.

5548?: Hrádek, 15.VI.1882, 5 ex., NMP (in coll. J. Obenberger) (nejasná lokalizace, může být Hrádek u Rané nebo vrch Hrádek u Chrást'an (**5549**) – k tomuto nálezu se pravděpodobně vztahuje také údaj ROUBALA (1948) – „Hrádek“.

5840: Cheb env., Komorní Hůrka, 24.VI.2000, 1 ex., Doležal Z. lgt., coll. ZMP (in coll. Z. Doležal); dtto, 1 ex., Benedikt S. lgt., VB.

5843: Kfely, výslunné stanoviště u říčky Teplá, na janovci, 5.VI.2016, 2 ex., Dvořák L. lgt. et det., MML.

5856: Nymburk, VIII.1954, 1 ex., Fabický lgt., NMP.

Obr. 1. Mandelinka *Gonioctena olivacea*: typicky zbarvený exemplář (vlevo) a exemplář s tmavou kresbou na krovkách (vpravo). Foto: P. Boža.

Fig. 1. The leaf-beetle *Gonioctena olivacea*: typically coloured specimen (left) and specimen with dark pattern on elytra (right). Photo: P. Boža.

- 5941:** Dolní Žandov, 1980 (SUCHÝ 1990); Dolní Žandov, 1.VIII.1980, 4 ex., Hanousek Z. lgt., MZ; dtto, 3.VIII.1980, 2 ex., Hanousek Z. lgt., ZMP; dtto, 9.VI.1981, 1 ex., Hanousek Z. lgt., MMP; Dolní Žandov, bývalé cvičiště, na *Cytisus scoparius*, 14.IX.2016, 1 ex., Dvořák L. lgt. et det., MML.
- 5953:** Praha, „v lese mezi Běchovicemi a Úvaly“, 10.IV.1906, 1 ex., Uzel J. lgt., NMP.
- 5963:** Přestavky u Chocně, datum neuvedeno (ROUBAL 1948); Přestavky, 1 ex., Syrovátka O. lgt., NMP; dtto, VIII.1947, 1 ex., NMP.
- 6042:** Mariánské Lázně, 1980 (ČÍŽEK 1987); Mariánské Lázně, 11.VI.2006, 1 ex., ZŠ.
- 6044:** Nové Městečko, 17.V.2009, 4 ex., MO.
- 6063:** Sloupnice u Litomyšle, datum neuvedeno (ROUBAL 1910, 1948); Sloupnice, 14 ex., NMP (in coll. J. Fleischer); dtto, 4 ex., MZB (in coll. R. Formánek); dtto, 1 ex., sběratel neuveden, NMP.
- 6142:** Pavlovice, 19.VIII.2001, 2 ex., lgt. Kresl P., MO; Vysoké Sedliště env., PR Pavlovická stráž, 7.VIII.2007, Kejval Z. lgt. et det., 1 ex., MCH; dtto, 1.VII.2012, 1 ex., VT.
- 6143:** Třebel pr. Černošín env., údolí Kosího potoka, 28.VIII.2005, 19 ex., JPE; dtto, 6.VI.2014, 1 ex., Vyhnaněk V. lgt., MO.
- 6162:** Leština, 1 ex., Bechyně J. lgt., NMP.
- 6163:** Litomyšl, 1885 (ROUBAL 1948); Litomyšl, 6.VIII.1885, 2 ex., sběratel neuveden, NMP; dtto, 6.VIII.1954, 8 ex., sběratel neuveden, NMP; dtto, 4 ex., NMP (in coll. B. Kouřil).
- 6241:** Žebráky pr. Tachov, 1977 (SUCHÝ 1990).
- 6242:** Skviřín, 20.VIII.1999, 4 ex., MO.
- 6243:** Milíkov, 29.4.2001, 2 ex., Benedikt S. lgt., VB.
- 6244:** Stříbro, 24.VII.2009, 1 ex., Andršt Z. lgt., MO.
- 6253:** Chvojínek, Neštětická hora, 5.VI.1986, 4 ex., 6.V.2000, 1 ex., Řehoř L. lgt., RF.
- 6266:** Městečko Trnávka, 20.VI.1962, 1 ex., Laibner S. lgt., NMP.
- 6343:** Brod u Stříbra, 22.VIII.1998, Kejval Z. lgt., 1 ex., Ouda M. det., MCH; dtto, 23.VIII.1998, 5 ex., VD.
- 6350:** Příbram, 1 ex., NMP (in coll. Šípek).
- 6351:** Roviště, 1997 (TRMAL 2008); Obory u Sedlčan, 9.V.1997, 3 ex., JP; dtto, 3.V.2002, 1 ex., JP lgt., MZ; Příbram env., Luhy (Dolní Hbity), 3.V.1986, 1 ex., MMP (in coll. J. Macek); dtto, 6.V.1995, 6 ex., 19.V.1996, 12 ex., 15.V.2015, 1 ex., vše SU; dtto, 19.V.1996, 6 ex., 3.V.1998, 18 ex., Urban S. lgt., MZ; dtto, 3.V.1998, 10 ex., JP.
- 6442:** Mutěňín u Domažlic, 11.V.1952, 2 ex., Dombrovský Z. lgt., NMP (in coll. Štícha B.).
- 6443:** Horšovský Týn, 1988 (SUCHÝ 1990); Horšovský Týn, 24.VI.1992, 7 ex., Doležal Z. lgt., ZMP.
- 6460:** Příbyslav, datum neuvedeno (ROUBAL 1948); Příbyslav, 1 ex., Bechyně J. lgt., NMP.
- 6643:** Česká Kubice, VII.1936, 2 ex., Hájek F. lgt., ZMP.
- 6856:** Jindřichův Hradec, datum neuvedeno (ROUBAL 1948); Jindřichův Hradec, 1 ex., Bechyně J. lgt., NMP.

Morava a Slezsko

- REITTER (1870): „Teschner Gebirge“ [= Těšínské Beskydy] (jako *Gonioctena litura* Fab.).
- LETZNER (1871): Slezsko, „hojná v celém území“.
- GERHARDT (1910): Slezsko, „v celém území“.
- Moravia, 1 ex., Reitter E. lgt., NMP.
- Moravia, 3 ex., Váca lgt., NMP.
- Silesia, 7 ex., lgt. Reitter E., NMP.
- Silesia, 2 ex., MZB
- 5669:** Vidnava env., Kolnovice, 4.VII.2016, 10 ex., JS.
- 5770:** Bischofskoppe [= Biskupská kupa] (KELCH 1846, ROGER 1856, REITTER 1870) (vždy jako *Gonioctena litura* Fab.).
- 5771:** Jindřichov ve Slezsku, 28.IX.1981, 2 ex., Boža J. lgt., coll. JS
- 5772:** Dolní Povelice, 1991 (ČÍŽEK et al. 1995); Dolní Povelice, 25.V.1992, 4 ex., 24.VII.1992, 3 ex., vše Mikulěnka L. lgt., MZ; 24.VII.1992, 16 ex., MZ; Osoblaha, 7.VII.1999, 25 ex., 8.VIII.1999, 12 ex., 23.VII.2005, 15 ex., vše MZ; dtto, 28.V.2000, 4 ex., Mikulěnka L. lgt., MZ; Osoblažsko, VI. 1961, 7 ex., LE.
- 5871:** Třemešná ve Slezsku, 1991 (ČÍŽEK et al. 1995); Třemešná ve Slezsku, 25.VII.1990, 2 ex., MZ lgt., SML; dtto, 25.VII.1990, 4 ex., Mikulěnka L. lgt., RF coll.; dtto, 23.VI.1991, 3 ex., 16.VII.1991, 5 ex., 25.VII.1992, 4 ex., 18.V.2002, 2 ex., 23.VII.2010, 4 ex., vše Mikulěnka L. lgt., MZ; dtto, 25.VII.1990, 16 ex., 28.VII.2002, 25 ex., MZ.
- 6075:** Bělá u Chuchelné, 28.V.1998, 2 ex., 15.V.1999, 3 ex., vše JS.
- 6166:** Zábřeh-Bušínov, 1984 (ČÍŽEK 1987); Bušínov, 5.VIII.1984, 2 ex., Kondler J. lgt., PC.
- 6167:** Leština, PR Pod Trlinou, 9.VII.2010, 4 ex., Dušánek V. lgt., JP.
- 6172:** Kružberk, VIII.1956, 8 ex., LE; dtto, 7.VII.1996, 3 ex., JS; „Silesia, Liblice“ [= Lublice?], 17.IX.1955, 8 ex., Skala V. lgt., ZMP (in coll. A. Sobota); Staré Těchanovice, 1955 (PIČMAN 1960); Těchanovice, VII.1957, 1 ex., Wagner J. lgt., ZMP.
- 6173:** Gratz bei Troppau [= Hradec nad Moravicí] (LETZNER 1871).
- 6177:** Steinau [= Stonava] (REITTER 1870) (jako *Gonioctena litura* Fab.).
- 6267:** Mohelnice, datum neuvedeno, 1 ex., Laibner

S. lgt., NMP.

6271: VVP Libavá, Smilovské rybníky, 1996–1997 (HORČÍČKO 2001); Město Libavá, VII.1962, 1 ex., Daněk L. lgt., VMHK.

6275: Paskau [= Paskov] (REITTER 1870) (jako *Gonioctena litura* Fab.); Paskov, 1 ex., Graf J. lgt., NMP.

6369: Olomouc, Lašřany, 3 ex., Svoboda Z. lgt., MOL.

6370: Mrsklesy, 17.VI.1951, 1 ex., Palásek J. lgt., JJ.

6469: Olmütz [= Olomouc] (REITTER 1870) (jako *Gonioctena litura* Fab.); Olomouc, Waverka R. lgt., 1 ex., NMP; dtto, 8 ex., OM.

6476: Frýdlant [= Frýdlant nad Ostravicí], Starhon A. lgt., NMP.

6665: Brno-Vranov, Fleischer J. lgt., NMP.

6765: Brünn [= Brno] (REITTER 1870) (jako *Gonioctena litura* Fab.).

6766: Adamsthal [= Adamov], 1 ex., Formánek R. lgt., MZB.

6772: Fryšták, VI.1941, 1 ex., Horčík lgt., MZB; Zlín, datum nevedeno, 1 ex., Mařan J. lgt., NMP.

6862: Dalešice, 1 ex., Bechyně J. lgt., NMP.

6863: Senorady, 1 ex., Bechyně J. lgt., NMP.

6865: Brno-Sřelice, 1 ex., Fleischer J., NMP.

6869–6870: Chřiby, datum nevedeno (HUBÁČEK 1987).

6872: Luhačovice, VII.1940, 3 ex., VI.1944, 6 ex., vše Hájek F. lgt., NMP.

6971: Uherský Brod, Wanka T. lgt., 1 ex., NMP; dtto, 1 ex., SMO.

7060: Bítov env., 1 ex., Bechyně J. lgt., NMP.

SLOVENSKO

7174: „okolí Trenčína“ (BRANCSIK 1906).

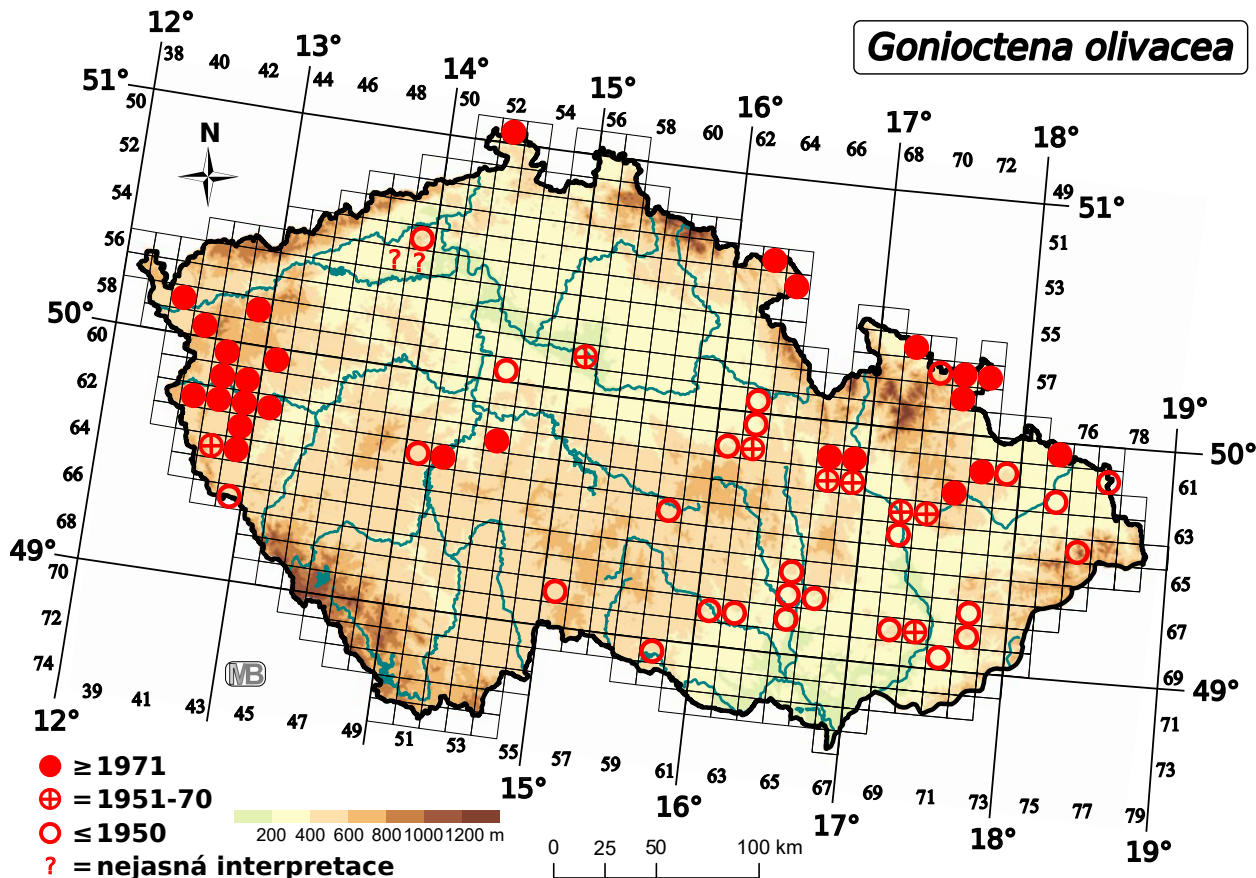
7674: Nitra, datum nevedeno, 1 ex., NMP.

7789: Malé Karpaty, Za Patrom, datum nevedeno, 1 ex., Kavan O. lgt., NMP; Malé Karpaty, Železná Studánka, datum nevedeno, 1 ex., Kavan O. lgt., NMP (in coll. B. Štícha).

7868: Devínska Kobyla (ROUBAL 1938); Bratislava, Devín (ROUBAL 1937–1941); Bratislava, datum nevedeno, 2 ex., Kavan O. lgt., NMP; Račišdorf [= Bratislava-Rača], datum nevedeno, 1 ex., Kavan O. lgt., NMP.

DISKUZE A ZÁVĚR

V předkládaném příspěvku uvádíme výsledky studia muzejních i privátních sbírek a shrnujeme publikované nálezy mandelinky *Gonioctena olivacea* z území České republiky a ze Slovenska. Jak vyplývá ze studovaných dat, v minulosti (před rokem 1970) byl tento druh zjištěn v nižších polohách na většině území České republiky, přitom v severních a jižních

Obr. 2. Známé rozšíření mandelinky *Gonioctena olivacea* v České republice.

Fig. 2. Known distribution of the leaf-beetle *Gonioctena olivacea* in the Czech Republic.

Čechách jen ojediněle. Historické nálezy na Slovensku byly omezeny na okolí Trenčína, Bratislavy, Nitry a na Malé Karpaty. Po roce 1970 byl druh v České republice zjištěn na 31 lokalitách v 27 faunistických čtvrcích, z toho na 21 lokalitách v Čechách a 10 lokalitách na Moravě a ve Slezsku. Recentní výskyt na Slovensku nám není znám. Všechny nálezy v České republice jsou prostřednictvím faunistických čtvrců znázorněny na přiložené mapě (Obr. 2).

Západočeské nálezy jsou podle sdělení nálezců vázány výhradně na *Cytisus scoparius*. Na moravských a slezských lokalitách byla mandelinka autory sbírána rovněž převážně na *Cytisus scoparius*, jen na lokalitě Kružberk byla zjištěna v porostním lemu na *Genista tinctoria*.

Poděkování. Dík autorů náleží kurátorům muzejních sbírek za umožnění studia dokladového materiálu a poskytnutí údajů, a to Liboru Dvořákovi (Městské muzeum Mariánské Lázně), Jiřímu Hájkovi (Národní muzeum, Praha), Zbyňku Kejvalovi (Muzeum Chodska, Domažlice), Jiřímu Kolibáčovi (Moravské zemské muzeum, Brno), Miloši Kristovi (Vlastivědné muzeum v Olomouci), Miroslavu Mikátovi (Muzeum východních Čech v Hradci Králové), Jindřichu Roháčkovi (Slezské zemské muzeum, Opava), Ivo Těřálovi (Západočeské muzeum v Plzni), Jiřímu Vávrovi (Ostravské muzeum, Ostrava) a Pavlu Voničkovi (Severočeské muzeum v Liberci). Poděkování patří také všem výše uvedeným kolegům, kteří nám poskytli náleзовé údaje ze svých sbírek. Petru Božovi (Olomouc) děkujeme za pořízení fotografií druhu a Milanu Boukalovi (Pardubice) za vyhotovení mapy ve vektorovém formátu. Za pomoc a cenné připomínky k rukopisu děkujeme Janu Bezděkovi (Brno) a Michalu Oudovi (Plasy).

LITERATURA

BRANCSIK C. 1906: Enumeratio Coleopterorum in Comitatu Trenciniensi adhuc inventorum. – Jahresheft des Naturwissenschaftlichen Vereines des trencséner Comitates, 27–28: 9–116.

ČÍZEK P. 1987: Příspěvek k poznání fauny brouků čeledi Chrysomelidae v Československu. – Zprávy Československé Společnosti Entomologické, 23: 59–63.

ČÍZEK P., HEJKAL J. & STANOVSKÝ J. 1995: Příspěvek k poznání brouků čeledi Chrysomelidae (Coleoptera) Čech, Moravy a Slovenska. – Klapalekiana, 31: 1–10.

FLEISCHER A. 1927–1930: Přehled brouků fauny Československé republiky. – Vlastním nákladem, Brno, 363 pp.

GERHARDT J. 1910: Verzeichnis der Käfer Schlesiens preussischen und österreichischen Anteils, geordnet nach dem Catalogus coleopterorum Europae vom Jahre 1906. Dritte neubearbeitete Auflage. – Verlag von Julius Springer, Berlin, 431 pp.

HORČIČKO I. 2001: Brouci (Coleoptera) na vybraných loka-

litách ve VVP Libavá (Beetles (Coleoptera) from selected habitats in VVP Libavá, Moravia). – Přírodovědné Studie Muzea Prostějovska, 4: 45–52.

HUBÁČEK J. 1987: Příspěvek k poznání brouků na Uherskohradištsku: Čeled' Chrysomelidae – mandelinkovití. – Zpravodaj Krajského vlastivědného muzea v Olomouci, 28 pp.

KELCH A. 1846: Grundlage zur Kenntniss der Käfer Oberschlesiens insbesondere der Umgegend von Ratibor. In: Zu der öffentlichen Prüfung aller Classen des Königlichen Gymnasiums zu Ratibor den 4. und 7. April, und dem mit Entlassung der Abiturienten verbundenen. – Reedactus den 20. April laden ergebenst ein Director und Lehrer Collegium, Ratibor, 54 pp.

KIPPENBERG H. 2010: Chrysomelinae. Pp. 390–443. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds): Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Vol. 6: Chrysomeloidea. – Apollo Books, Stenstrup, 924 pp.

LETZNER K. 1871: Verzeichniss der Käfer Schlesiens. – Zeitschrift für Entomologie (Neue Folge), 2: 1–328.

LOKAJ E. 1869: Seznam brouků českých. – Archiv pro přírodovědecké proskoumání Čech vydávané od obou komitétů pro výskum zemský (Praha), 1: 7–76.

PÍČMAN Z. 1960: Příspěvek k poznání vzácnějších brouků Slezska (Beitrag zur Erkennung seltener Käfer Schlesiens). – Časopis Slezského Musea v Opavě, Serie A, 9: 111–113.

PRUNER L. & MÍKA P. 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. – Klapalekiana, Suppl. 32: 1–175.

REITTER E. 1869–1870: Uebersicht der Käfer-Fauna von Mähren und Schlesien. – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn, 8(2): 1–195.

ROGER J. 1856: Verzeichniss der bisher in Oberschlesien aufgefundenen Käferarten. Coleoptera. – Zeitschrift für Entomologie, Breslau, 10: 1–132.

ROUBAL J. 1910: Nové druhy pro Čechy broučů. – Časopis Československé Společnosti Entomologické, 7: 158–160.

ROUBAL J. 1938: Thermophile Coleopteren der Slovakei (mit besonderer Berücksichtigung der xerothermicolen Arten) und ihr Eindringen nordwärts der Donau nebst Ergänzung des Lebensbildes der betreffenden Biotope durch andere, nicht exclusiv thermophile Arten. – Festschrift zum 60. Geburtstage von Professor Dr. Embrik Strand, 4: 405–437.

ROUBAL J. 1937–1941: Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a Východních Karpat III. – Orbis Praha, 363 pp.

ROUBAL J. 1946: *Sarothamnus scoparius* Wimm., jeho význam pro život Coleopter hlavně v Čechách – Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae, XXIV, 318: 141–157.

ROUBAL J. 1948: *Sarothamnus scoparius* Wimm., jeho význam pro život Coleopter hlavně v Čechách II. – Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae, XXVI, 353: 1–45.

STREJČEK J. 1993: Chrysomelidae. Pp. 123–132. In: JELÍNEK J. (ed.): Check-list of Czechoslovak Insects IV (Coleoptera). Seznam československých brouků. – Folia Heyrovskyana, Suppl. 1: 3–172.

- SUCHÝ J. 1990: *Phytodecta (Spartophila) olivacea* (Forster) v západních Čechách (Coleoptera, Chrysomelidae). – Zpravodaj západočeské pobočky ČSE Plzeň, Suppl. 3: 49–52.
- TRMAL A. 2008: Příspěvek k poznání brouků (Coleoptera) na Sedlčansku. – Vlastivědný sborník středního Povltaví, 1: 78–179.
- WARCHAŁOWSKI A. 1994: Chrysomelidae – Stonkowate (Insecta: Coleoptera) IV. Fauna Polski 16. – Polska Akademia Nauk, Warszawa, 302 pp.

Obdrženo do redakce: 18.2.2017

Přijato po recenzích: 26.2.2017